

Grootte

Wie aan bonsai denkt, denkt ook aan de grootte van de boom, iets in miniatuur vooral. Hoe groot een bonsai maximaal mag zijn, staat nergens omschreven. In China bestaan er bomen die men kenmerkt als Penjing, de Chinese term voor Bonsai, die tot vier meter hoog zijn. Ze zien er inderdaad uit als een bonsai, maar niemand zal ze

“

De bonsai moet een vorm hebben die zou kunnen voorkomen in de natuur.

echt als bonsai beschouwen. De Japanners zijn daar vrij concreet in. Een bonsai is pas een bonsai als men dat kleinood ook daadwerkelijk kan verplaatsen. Er bestaat zelfs een indeling van bonsai op basis van de verplaatsbaarheid. Te dragen met één hand, met twee handen, met twee personen, ... En daar houdt het dan ook op.

Dat stukje natuur dat een bonsai toch is, moet men kunnen verplaatsen (zonder machines). Blijkbaar is de 'hanteerbaarheid' ook een essentieel kenmerk van een bonsai. In de praktijk zien we dan ook dat bonsai tussen de 5 en de 130 cm hoog zijn. Absoluut is dit echter niet.

Natuurlijkheid

Bonsai is een verwijzing naar de natuur. Een brokje natuur dat men binnen handbereik probeert te halen. Om precies te zijn moeten we eigenlijk spreken van een brokje natuur met maturiteit. Het moet ouderdom en karakter hebben. Anders gezegd, jonge planten hebben die maturiteit nog niet, denk maar aan de dikte van de stam, de bast en de stambasis.

Natuurlijkheid heeft ook te maken met de vorm die de bonsai heeft. Een goede bonsai doet denken aan een oude boom van die soort, een boom die vrijuit kon ontwikkelen in de natuur. Op dat vlak speelt de habitus van de boom.

Elke boomsoort heeft een eigen algemeen uitzicht. Als de boom oud is zorgt dat ervoor dat je die boom ook van verre kan herkennen, alleen al aan het silhouet, de habitus dus. Dat gaat heel erg op voor bijvoorbeeld een treurwilg, maar ook alle andere soorten hebben hun herkenbare habitus.

Een goede bonsai heeft dus een vorm die refereert naar de habitus. Dat is uiteraard slechts een streven, want een bonsai is klein en heeft veel minder takken en twijgen dan een oude boom in de natuur. Dit element kan je beter als volgt omschrijven: 'De bonsai moet een vorm hebben die zou kunnen voorkomen in de natuur'.